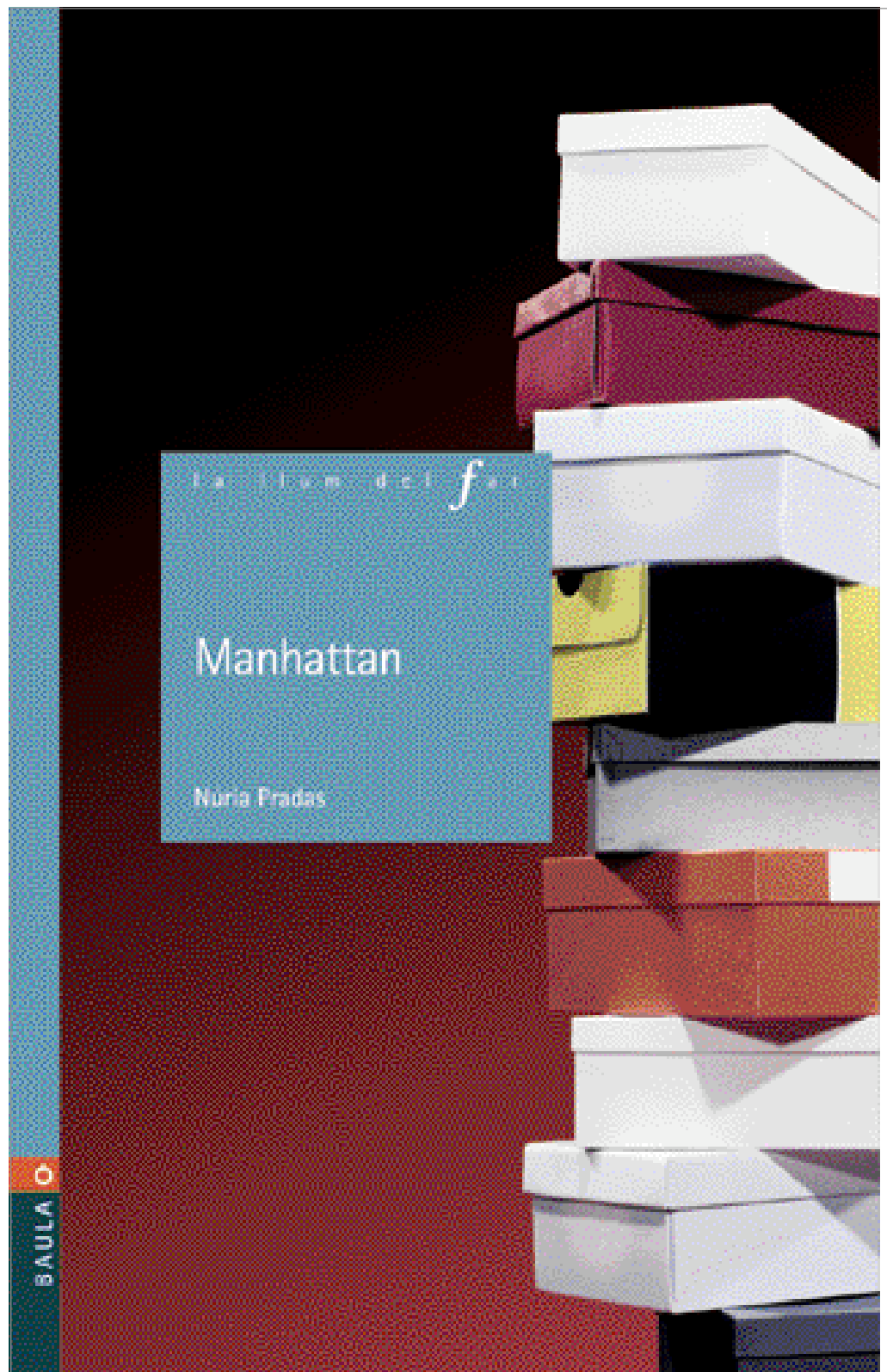

la llum del *f*ar

guia

DE LECTURA > 52

BAULA

BAULA

Títol **Manhattan** / Autora **Núria Pradas** / La Llum del Far, 52 / +12 anys / 128 pàgs.

L'autora

Núria Pradas i Andreu va néixer a Barcelona l'any 1954. És llicenciada en Filologia catalana i durant molts anys la seva activitat professional s'ha centrat a les aules, on ha donat classes de Llengua catalana i literatura a Secundària i Batxillerat, a més d'organitzar tallers de teatre i d'altres activitats. Va ser, precisament, la seva afeció al teatre i la seva col·laboració amb grups amateurs el que la va introduir en el món de la literatura. Primer va ser una obra de teatre, *Futur Imperfet*, i després la primera novel·la, *Sol d'hivern*, publicada a Baula.

En l'actualitat té més de trenta títols publicats, dirigits principalment a infants i adolescents. A Baula ha publicat la sèrie de novel·les de La tieta Adela que han gaudit de força acceptació.

Ha obtingut diversos premis, entre ells el «Ferran Canyameres», amb la novel·la d'intriga *Parella de dames*, publicada també a Baula.

Actualment es dedica en exclusiva a la literatura.

Argument

L'Àgata és una dissenyadora de calçat que somia treballar a Manhattan, la gran botiga exclusiva i centre de la moda europea d'en Pep Didal, el mag de l'alta costura a Barcelona.

Encara que la seva entrada a la firma es deu més a la casualitat que a les seves habilitats, l'Àgata aconsegueix entrar a treballar com a modista en aquell *sancta sanctorum* de la moda. Allí coneix la Sira, una altra modista, una noia de la seva edat, espavilada i simpàtica amb qui se n'anirà a viure.

A través de la Sira i del seu xicot, l'Àgata coneix l'Àlex de qui s'enamorarà irremissiblement. L'amor i la il·lusió fa que, momentàniament, s'oblidi del seu gran somni. Però en acabar la seva feina a Manhattan es desperta de cop: cal que el mag de la moda la conegui, que conegui els seus dissenys si vol treballar amb ell.

A partir d'aquí es desplegarà una cursa contra els elements amb més semblances amb un conte de fades que amb la grisa realitat.

Objectiu

Amb aquesta guia de lectura es pretén desmitificar el món de la moda, caricaturitzant alguns dels seus aspectes i personatges. En efecte, estem vivint en una societat que ofereix als més joves uns valors i uns models a seguir basats en el triomf econòmic i en una bellesa estandarditzada que, sovint, es converteix en una obsessió malaltissa per a molts adolescents.

El fet que per aconseguir uns objectius professionals cal l'esforç personal, i que, a vegades, el més important ho tenim a tocar i no ens n'adonem, són dues de les realitats que es treballen al llibre que, com en un conte, fa de la seva protagonista una ventafocs en un món de prínceps.

Temes

- La moda i la seva influència social.
- Recerca de la pròpia identitat.
- Conflictes generacionals.
- Distanciament de la família.
- La vocació professional.
- Com viure en 40 m².
- La confiança en un mateix.
- La sociabilitat.
- L'amor en els joves.

Context i gènere literari

Aquesta novel·la està narrada en tercera persona per un narrador omniscient que sembla conèixer a fons la protagonista, una noia de caràcter feble que lluita per triomfar en la jungla de la moda.

Composta per capítols breus que fan més àgil la lectura, a *Manhattan* no solament es vol fer un retrat caricaturesc de l'enrevessat món de la moda, sinó que es narra l'aparició de sentiments nous, com l'amor que, a la fi, serà el veritable motor que guia les decisions de la protagonista, en el seu viatge per la independència i la vida d'adulta.

I Taller de literatura

► Objectiu:

En una novel·la no es deixa res a l'atzar. L'autor concep des del començament no sols la història, sinó qui l'explicarà i des d'on, és a dir, la focalització o punt de vista de la narració. També defineix els personatges, l'espai i el temps, el real i el narratiu. A més, estructura la història, dividint-la en parts i capítols, i estableix el pes que tindran el diàleg i les descripcions dins de la narració, d'acord amb el que es vulgui explicar. També ha d'afrontar la difícil tasca d'escollir un títol.

► Activitats prèvies a la lectura:

TÍTOL

És el nom propi de l'obra literària. Gràcies a ell, se'l distingeix de totes les altres obres escrites. Pot ser de moltes maneres: suggeridor, curt, fosc... A vegades ens anticipa coses de la lectura; d'altres, només sabem què vol dir si llegim el llibre.

- Comentar el títol en grups petits i escriure quatre o cinc línies sobre el que us suggereix.
- En aquesta lectura ocupa un paper protagonista el món de la moda. Buscar en diaris o revistes notícies i fotografies que facin relació a aquest món. Fer-ne un mural que us acompanyi durant la lectura.

► Activitats posteriors a la lectura:

TEMES

- Buscar al llarg de la novel·la els temes enunciats anteriorment i assenyalar on i com es posen de manifest.
- Classificar-los d'acord a la seva importància a la narració.

PERSONATGES

- Buscar les descripcions físiques i psicològiques dels personatges, escriure les seves característiques i, després, fer una descripció per escrit de cadascun d'ells.
- Assenyalar les descripcions que es considerin claus per al desenvolupament de l'acció.
- Fer una descripció d'alguns dels personatges plans de l'obra. Cal recordar que un personatge pla és aquell que no evoluciona durant l'obra i que és caracteritzat a partir d'imatges estereotipades.

II Taller d'escriptura

► Objectiu:

Fomentar l'escriptura creativa, cultivant diverses tècniques d'expressió escrita, fent servir com a eix de motivació *Manhattan*.

► Activitats:

- Agafar el personatge de l'Àgata i escriure el seu diari. Caldrà descriure-hi els seus estats d'ànim, les experiències que viu, els sentiments. El començament del diari serà el dia que arriba a Manhattan i troba feina de modista. Cal respectar les regles següents:
 - Qui escriu és el protagonista en pròpia veu.
 - L'escenari i els esdeveniments ja estan definits a l'obra i cal respectar-los.
 - Cal expressar els sentiments amb sinceritat.
- Observar i escriure una carta als pares, com si fos l'Àgata qui l'escriu. S'hi explicarà l'arribada a Barcelona, les sensacions davant Manhattan i com ha estat el fet de trobar aquesta primera feina. També es pot aprofitar per demanar disculpes per una fugida tan sobtada i per parlar d'un futur millor per a tots.
- Escriure un article de premsa parlant de la moda que es porta aquest curs a l'institut o a l'escola. Cal fixar-se en com vesteixen els nois i les noies i destacar aquelles peces de roba o detalls que s'hagin posat de moda durant aquest curs. Es podrà acompanyar l'article amb fotografies.
- Escriure la conversa que podrien haver mantingut l'Àgata i en Pep Didal quan la noia torna del lavabo i refusa la seva temptadora oferta.

III Taller de geografia

► Objectiu:

Situar en un mapa el lloc on es desenvolupa l'acció de la novel·la; en aquest cas, Barcelona.

► Activitats:

- En un plànol de Barcelona, buscar i situar els escenaris de la novel·la, bàsicament el Passeig de Gràcia i la Rambla Catalunya. A quina zona de Barcelona es troben?
- Procurar fer una escapada al lloc on es desenvolupen els fets. Anotar les botigues de moda que hi ha en aquesta zona, sense comptar les grans superfícies.

Tallers

- c. Elaborar un fulletó turístic d'aquesta zona. Fer-hi constar els edificis d'interès artístic i històric i incorporar un plànol amb la ruta de compres. Assenyalar també els hotels de la zona, si n'hi ha i la seva categoria.

IV Taller d'història

► Objectiu:

Desenvolupar la capacitat d'investigació dels alumnes i fomentar la consulta i l'ús de fonts diverses: enciclopèdies, llibres d'història, Internet, premsa, cinema...

► Activitats:

- Buscar informació sobre el desenvolupament de la moda a Occident durant els segles XIX i XX. Acompanyar l'article amb fotos, esquemes o dibuixos que il·lustrin el tema.
- Gaudí és un dels protagonistes principals del lloc on es desenvolupa la novel·la. Fer un inventari de l'obra de Gaudí situada al Passeig de Gràcia i Rambla Catalunya. Visitar, sempre que es pugui, la Casa Batlló i fer-ne una extensa descripció.
- Buscar documents gràfics sobre el Passeig de Gràcia a principi del segle XX. Escriure un article comentant els canvis que ha sofert aquesta zona des de llavors a l'actualitat.

V Taller de ciències de la naturalesa

► Objectiu:

Fomentar l'esperit científic, l'experimentació i l'aprofitament dels recursos naturals a fi que els alumnes prenguin consciència de la importància de la seva preservació. En aquest cas, sensibilitzar-los sobre un tema tan actual com el de la moda i la salut.

► Activitats:

- Fer una campanya publicitària refusant l'ús de les pells d'animals en la moda. Investigar el grau d'impacte que tant la moda com la cosmètica tenen en el medi ambient.
- Buscar informació estadística sobre l'anorèxia: a quin nombre d'adolescents afecta?; quines es creuen que són les seves causes?; afecta més nois que noies o viceversa? Discutir també sobre el nombre de respostes que s'ofereixen com a solució a aquest problema: mèdiques i psicològiques.
- Investigar sobre els danys que produeix a l'organisme la mala alimentació i les manifestacions externes que aquesta situació provoca a curt, mitjà o llarg termini.

- d. Reflexionar sobre si és just que moltes peces de moda de diferents marques s'elaborin al tercer món per abaratir costos, aprofitant una mà d'obra barata. Pensar en quines condicions i a quins preus ens arriben a nosaltres aquests productes.

VI Taller de gastronomia

► Objectiu:

Aprofitar la lectura per destacar la importància de l'alimentació per a l'ésser humà. La cuina no és solament necessària per a la subsistència, sinó que també és expressió cultural d'un poble. Aprofitar la novel·la per parlar de l'alimentació en els joves, sobretot quan s'independitzen dels pares.

► Activitats:

- Fer un receptari de cuina entre tota la classe. Cadascun aportarà la recepta d'un plat; entrant, carn, peix o postres, que sàpiga preparar. Dividir el receptari en aquests apartats esmentats.
- Buscar informació sobre el tipus de menjar que ha de consumir diàriament un adolescent. Fer-ne un esquema on es vegin tots els nutrients necessaris per a un bon desenvolupament i creixement en aquesta edat.
- Reflexionar sobre la pròpia alimentació. Difereix molt de l'alimentació estàndard que hem vist que ha de tenir un adolescent?

VII Taller d'intercanvi d'idees

► Objectiu:

L'objectiu d'aquest taller coincideix plenament amb els objectius de les tutories. Es tracta de fomentar el respecte, la tolerància, el diàleg i la solidaritat.

► Activitats:

- Debat sobre el tema de la moda:

— Manera de preparar el debat:

Seleccionar els alumnes que defensaran les diferents posicions (a favor i en contra de seguir la moda) i un moderador.

— Procés de debat:

Un grup de cinc companys estaran a favor de seguir la moda com a cànon d'integració social i uns altres hi estaran en contra. Tots dos grups aportaran idees sobre les conseqüències tan socials com físiques de la dictadura de la moda, i els seus efectes socialitzants en el món d'avui.

Regles per al debat:

És molt important escoltar les opinions dels altres amb atenció i paciència. No s'ha d'interrompre els companys quan parlen, ni expressar-se de manera exaltada ni insultant. Cal respectar rigorosament el torn de paraula. Els participants han de fomentar el que diuen basant-se en dades que poden extreure's de la premsa, d'enciclopèdies, dels llibres consultats o d'Internet. Cal evitar parlar per parlar.

Disposen de 35 minuts per exposar les idees i de 10 minuts per respondre a les qüestions que formulin els companys de classe que estan escoltant. A continuació, el moderador disposarà de 5 minuts per llegir les conclusions.

- b. Uns altres temes per al debat:
- Seqüeles físiques del seguiment de la moda d'una manera obsessiva
 - És car seguir la moda? Què suposa això en l'economia dels joves?

VIII Taller de visual i plàstica

► Objectiu:

Desenvolupar les qualitats artístiques dels alumnes. Es tracta de representar plàsticament, fent servir formes i colors, situacions, emocions i sentiments llegits; en definitiva, interpretar personalment el que s'ha llegit.

► Activitats:

- a. Fer, individualment, un collage que representi la moda avui en dia. Explicar-lo a la classe.
- b. Investigar l'obra d'Andy Warhol i el seu impacte en la societat contemporània.

Informació complementària i material audiovisual per al professorat

1. Avui en dia, i segons un estudi de Naomi Wolf, ens trobem enmig d'una violenta reacció per aturar l'avenç social de la dona. L'autora anomena aquest fenomen com a «el mite de la bellesa» i col·loca la suposada bellesa femenina en el lloc que els ideals de maternitat, castedat i passivitat ja no podien sustentar.

2. La moda i els adolescents: La roba comunica; amb ella es diuen moltes coses i els adolescents saben que una imatge val més que mil paraules, i utilitzen la roba per expressar-se.

De petits, acceptaven posar-se el que la mama decidia, però a l'adolescència saben què volen i no és només el fet d'escollir la roba, sinó de definir que són autònoms, diferents i que prenen les seves decisions. Amb la roba i els pentinats busquen reafirmar la pròpia identitat, reflectir una personalitat única i original, malgrat que a l'hora de la veritat tots els adolescents es vesteixen de forma similar. Estan orgullosos de la seva manera de vestir i, instintivament, busquen que els companys els mirin i reaccionin. D'aquesta manera, se senten apreciats per pertànyer al grup.

3. Pel·lícules relacionades amb la moda:

- a. *Rebeca*. Director: Alfred Hitchcock, 1940: el jersei que du la protagonista es converteix en una peça de moda.
- b. *Fiebre del sábado noche*. Director: John Badham, 1977: imposa de nou la moda *hortera*.
- c. *Bonnie & Clyde*. Director: Arthur Penn, 1967: imposa les boines i les faldilles llargues.
- d. *Annie Hall*. Director: B. Allen, anys 70: imposa una Diane Keaton com a prototipus de dona progredida dels 70.

4. Literatura:

- a. Alvarez, J (1991), *Cine y moda: un amor correspondido*, Valencia, círculo de estilistas.
- b. O'Hara, Georgina (1994), *Enciclopedia de la moda*, Barcelona, ediciones Destino.
- c. Gemma Lienas, *Bitllet d'anada i tornada*, Barcelona, L'odissea.

5. Pàgines web:

- a. <http://www.solomoda.com>
- b. <http://www.modahistoria.com>